अवष्वन् 1 P. To smack (one's lips), make a noise in eating.

अवष्वाणः [अव-स्वन्-घञ् षत्वम्] Noisy eating, smacking (the lips).

अवस् *n.* [अव्-भावे असिच्] Ved. 1 Protection, assistance. –2 Fame, celebrity. –3 Food, provision. –4 Wealth; riches. –5 Going. –6 Satisfaction, pleasure. –7 Wish, will, desire, aspiration. *-ind.* [अवर-प्रथमायाः पञ्चम्याः सप्तम्या वाऽर्थे असि, अव् आदेशः P. V. 3. 39] 1 Below, downwards, hitherward. –2 (As a preposition with instr. or abl.) (*a*) Below, at the lowest place. (*b*) Without, on the outside.

अवस्वत् *a.* Ved. Striving, aspiring, Desirous; ऊर्ध्वायां दिश्यवस्वन्तो नाम देवाः Av. 3. 26. 6.

अवसः [अव्-असच् Uṇ. 3. 117; अवतीत्यवसो राजा भानुश्च Ujjval.] 1 A king. –2 The Sun. –3 A kind of tree (अर्क). **–सम्** 1 Refreshment, food, यदमुष्णीतमवसं पणिं गाः Rv. 1. 93. 4. provision (especially for a journey), *viaticum* (°सः also); एतत्ते रुद्रावसम् Yv. 3. 61. –2 Preserving, protecting.

अवसक्थिका [अवबद्धे सक्थिनी यस्यां कप्] 1 A cloth girt round the legs and knees (by a person), when sitting on his hams; also, the act of girding round this cloth or the posture itself; शयानः प्रौढपादश्च कृत्वा चैवावसक्थिकाम् Ms. 4. 112; अहिना॰ अवसक्थिकाबन्धहेतुभूतेन Malli. on Ki. 12. 22. –2 (Hence) A wrapper, a girth or band in general.

अवसञ्ज् 1 P. 1 To suspend, attach, cling to, throw, place; अशिथिलमपरावसज्य कण्ठे Śi. 7. 16; so स्कन्धे पाणिम्, शरीरे भूषणानि &c. –2 To entrust to, throw on.

अवसक्त *p. p.* 1 Suspended from, placed; कर्णावसक्तामलदन्तपत्रम् Ku. 7. 23, K. 206; Ki. 7. 40; Śi. 5. 16, 18, 9. 7, Ch. P. 4. –2 In contact with, bound round, touching; अविज्ञातावसक्तेन दूषिता मम वाससा Mk. 1. 54. –3 Engaged in, intent on, eager. **–क्तम्** Contact.

अवसञ्जनम् Embracing.

अवसज्जनम् Clinging.

अवसंडीनम् The downward flight of birds in a body.

अवसथः [अव-सो-कथन्] 1 A dwelling place, habitation. –2 A village. –3 A school, college (छात्रालयः, मठः); see आवसथ. **–थम्** A house.

अवसथ्यः [अवसथ-स्वार्थे यत्] A college, school.

अवसद् 1. P. 1 To sink down, faint, fail, give away; आस्तिकः सततं शृण्वन् न कृच्छ्रेष्ववसीदति Mb. 1. 1. 62. करिणी पङ्कमिवावसीदति Ki. 2. 6 sinks or fails; पौरुषम् 7; अवसीदन्ति मे प्राणाः Mb.; न ह्रीजिह्मितज्ञोऽवसरेऽवसीदति Ki. 4. 20 fails not (does not shut his lips); न कृच्छ्रेष्ववसीदति Mb; Ms. 4. 187, Bk. 6. 24. –2 To suffer, be neglected or interfered with नावसीदति वा गुरु प्रयोजनम् K. 181. –3 To become disheartened or exhausted; Dk. 127. –4 To perish, come to an end, be ruined; सर्वमस्तत्कुटुम्बकमवसीदेत् Dk. 60; नास्त्युद्यमसमो बन्धुः कृत्वा यं नावसीदति Bh. 2. 86. *-Caus.* 1 To cause to sink; to dispirit, render downhearted, to ruin; कुटुम्बकं चावसादितम् Dk. 41, ruined; आत्मानमात्मनाऽनवसाद्यैवोद्धरन्ति सन्तः 54 without ruining or killing; Bg. 6. 5; राज्यस्य मूलं हस्त्यश्वमवसादयेत् Mu. 3 ruin. –2 To allay, remove; औत्सुक्यमात्रमवसादयति प्रतिष्ठा Ś. 5. 6 (v. l. अवसादयति); अयमहमवसादयामि वः सपत्नान् Dk. 127 destroy, kill; अवसादितवाचाम् Śi. 10. 30 rendered speechless.

अवसन्न *p. p.* 1 Sunk down (fig. also), enervated, sinking, drooping; अतिप्रबलपिपासावसन्नानि K. 36; Śi. 15. 85; मदावसन्नहस्त Dk. 62 powerless. –2 Dispirited, sad, melancholy, unhappy; कान्तारेष्ववसन्नानाम् Mb. 4. 6. 20; दधिकर्णोऽवसन्नो ब्रूते H. 2 lean, weakened. –3 Ended, terminated, gone off; अवसन्नतापमतमिस्रमभात् Śi. 9. 12 devoid of heat; अवसन्नायां रात्रौ H. 1. –4 Unable to do one's duty. –5 Lost, deprived of; पित्रोः सकाशमवसन्नदृशोर्निनाय R. 9. 77 who had lost their sight. –6 (In law) Non-suited, defeated. –7 Dead, gone; ततस्तेष्ववसन्नेषु सेनापतिषु पञ्चसु Rām. 5. 46. 38.

अवसन्नता,–त्वम् 1 Affliction, dejection. –2 Termination, completion.

अवसादः 1 Sinking, fainting, sitting down Ki. 18. 47; अनवसादः safety, protection; failure, as of the voice. –2 Ruin, loss, destruction, decline; धैर्यावसादेन कृतप्रसादा वन्यद्विपेनेव निदाघसिन्धुः Ki. 3. 38; पर्यायजयावसादा Ki. 17. 18; विपदेति तावदवसादकरी Ki. 18. 23, 6. 41; Mv. 2. –3 End, termination. –4 Want of energy, exhaustion, languor, fatigue, pain; बन्धनाच्चावसादान्मे श्रेयः प्रायोपवेशनम् Rām. 4. 55. 11. किमिवावसादकरमात्मवताम् Ki. 6. 19. –5 (In law) Badness of a cause, defeat, losing (a cause); अलं स्वपक्षावसादशङ्कया M. 1.

अवसादक *a.* 1 Causing to sink, faint, or fail. –2 Causing dejection or fatigue; एष शोकः परित्यक्तः सर्वकार्यावसादकः Rām. –3 Exhausting, wearisome, tiresome, fatiguing. –4 Ending, finishing.

अवसादनम् 1 Decline, loss, destruction; नन्दनं वानरेन्द्राणां रक्षसामवसादनम् Rām. 6. 108. 12. असूनामवसादनम् Ve. 6. –2 Inability to do one's duty. –3 Oppression. –4 Finishing. –5 An escharotic. –6 Removing proud flesh (from boils) by escharotic application; उत्सन्नमृदुमांसानां व्रणानामवसादनम् Suśr.

अवसादिन् *a.* Sinking, drooping; अपतदवसादिनः करात् Śi. 15. 81.

अवसभ *a.* Ved. Excluded from society.

अवसृ 1 P. To spread, pervade; गगनाङ्गनावकाशावसरत्कलकलम् Māl. 8.